Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

26 päivänä heinäkuuta 2017 * [i]

Ennakkoratkaisupyyntö – Asetus (EU) N:o 604/2013 – Kolmannen maan kansalaisen jossakin jäsenvaltiossa tekemän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion määrittäminen – 20 artikla – Määrittämismenettelyn alkaminen – Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättäminen – Toimivaltaisten viranomaisten saama viranomaisten suorittama hakemuksen kirjaaminen – 21 artiklan 1 kohta – Vastaanottopyynnön tekemiselle asetetut määräajat – Vastuun siirtyminen toiselle jäsenvaltiolle – 27 artikla – Oikeussuojakeino – Tuomioistuinten harjoittaman valvonnan laajuus

Asiassa C-670/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Minden (Mindenin hallintotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 22.12.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.12.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Tsegezab Mengesteab

vastaan

Saksan liittotasavalta,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti A. Tizzano, jaostojen puheenjohtajat R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič ja L. Bay Larsen (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 25.4.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Tsegezab Mengesteab, edustajanaan D. Ottembrino, Rechtsanwältin,

– Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja R. Kanitz,

– Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Z. Fehér ja M. M. Tátrai,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään C. Crane, avustajanaan D. Blundell, barrister,

– Euroopan komissio, asiamiehinään M. Condou-Durande ja G. Wils,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.6.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 (EUVL 2013, L 180, s. 31; jäljempänä Dublin III -asetus) 17 artiklan 1 kohdan, 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan ja 22 artiklan 7 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Eritrean kansalainen Tsegezab Mengesteab sekä Saksan liittotasavalta, jota edustaa Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (liittovaltion maahanmuutto- ja pakolaisvirasto, jäljempänä virasto), ja jossa on kyse siitä, että virasto hylkäsi Mengesteabin turvapaikkahakemuksen, totesi, ettei ollut perusteita kieltää hänen maasta poistamistaan, määräsi hänet siirrettäväksi Italiaan ja määräsi hänelle maahantulo- ja oleskelukiellon kuudeksi kuukaudeksi maastapoistamispäivästä lukien.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus (EY) N:o 343/2003

3 Niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, 18.2.2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 343/2003 (EUVL 2003, L 50, s. 1) on kumottu ja korvattu Dublin III -asetuksella.

4 Asetuksen N:o 343/2003 4 artiklan 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Turvapaikkahakemus katsotaan tehdyksi, kun asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat saaneet turvapaikanhakijan esittämän hakemuksen tai viranomaisten suorittaman hakemuksen kirjaamisen. Jos hakemusta ei ole tehty kirjallisesti, on aikeesta ilmoittamisen ja hakemuksen kirjaamisen välisen ajan oltava mahdollisimman lyhyt.”

Asetus (EY) N:o 1560/2003

5 Asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamista koskevista säännöistä 2.9.2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1560/2003 (EUVL 2003, L 222, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna 30.1.2014 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 118/2014 (EUVL 2014, L 39, s. 1), liitteessä II olevan luettelon A I osan 7 kohdassa mainitaan todisteena laittomasta maahantulosta ulkorajan kautta ”Eurodac-järjestelmän antama osuma, joka on saatu vertaamalla hakijan sormenjälkiä [Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten asetuksen N:o 604/2013

tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 603/2013 (EUVL 2013, L 180, s. 1)] 14 artiklan nojalla kerättyihin sormenjälkitietoihin”.

Direktiivi 2013/32/EU

6 Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU (EUVL 2013, L 180, s. 60; jäljempänä menettelydirektiivi) 6 artiklan 1–4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kun henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen viranomaiselle, joka on kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen rekisteröimään tällaiset hakemukset, rekisteröinti tapahtuu kolmen työpäivän kuluessa hakemuksen tekemisestä.

Jos kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tehdään muille viranomaisille, jotka todennäköisesti vastaanottavat tällaisia hakemuksia mutta jotka eivät kansallisen lainsäädännön mukaan ole toimivaltaisia rekisteröimään niitä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröinti tapahtuu kuuden työpäivän kuluessa hakemuksen tekemisestä.

– –

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilöllä, joka on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, on tosiasiallinen mahdollisuus jättää se mahdollisimman pian. – –

3. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemukset jätetään henkilökohtaisesti ja/tai määrättyyn paikkaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

4. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi, kun asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vastaanottaneet hakijan jättämän lomakkeen tai virallisen raportin, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään.”

7 Tämän direktiivin 31 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tutkintamenettely saadaan päätökseen kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Kun hakemukseen sovelletaan [Dublin III -asetuksessa] säädettyä menettelyä, kuuden kuukauden määräaika alkaa sillä hetkellä, kun sen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään kyseisen asetuksen mukaisesti, hakija on kyseisen jäsenvaltion alueella ja toimivaltainen viranomainen on ottanut hänet vastuulleen.

– –”

Direktiivi 2013/33/EU

8 Kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/33/EU (EUVL 2013, L 180, s. 96) 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijalle annetaan kolmen päivän kuluessa siitä, kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty, henkilökohtainen asiakirja, jossa todetaan hänen asemansa hakijana tai todistetaan, että hänellä on lupa jäädä jäsenvaltion alueelle siksi ajaksi, kun hänen hakemustaan käsitellään.

– –”

9 Tämän direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Koulunkäynnin aloittamista voidaan lykätä enintään kolmella kuukaudella siitä päivästä, jona alaikäinen teki kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tai se tehtiin hänen puolestaan.

– –”

10 Kyseisen direktiivin 17 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että aineelliset vastaanotto-olosuhteet ovat hakijoiden saatavilla, kun he hakevat kansainvälistä suojelua.”

Eurodac-asetus

11 Asetuksen N:o 603/2013 (jäljempänä Eurodac-asetus) 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kunkin jäsenvaltion on otettava viipymättä kaikkien vähintään 14-vuotiaiden kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden kaikista sormista sormenjäljet ja siirrettävä ne ja tämän asetuksen 11 artiklan b–g alakohdassa tarkoitetut tiedot keskusjärjestelmään mahdollisimman pian ja viimeistään 72 tunnin kuluttua siitä, kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty [Dublin III -asetuksen] 20 artiklan 2 kohdassa määritellyllä tavalla.

– –”

12 Eurodac-asetuksen 14 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kunkin jäsenvaltion on viipymättä otettava kaikista sormista sormenjäljet kaikilta sellaisilta vähintään 14-vuotiailta unionin ulkopuolisesta valtiosta tulleilta kolmansien maiden kansalaisilta tai kansalaisuudettomilta henkilöiltä, jotka toimivaltaiset viranomaiset ottavat kiinni kyseisen jäsenvaltion rajan maa-, meri- tai ilmateitse tapahtuvan laittoman ylittämisen yhteydessä ja joita ei käännytetä tai jotka oleskelevat jäsenvaltioiden alueella ja joita ei ole käännytyspäätöksen perusteella pidätetty, eristetty tai otettu säilöön missään vaiheessa kiinni ottamisen ja maasta poistamisen välisenä aikana.”

Dublin III -asetus

13 Dublin III -asetuksen johdanto-osan 4, 5, 9 ja 19 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(4) Lisäksi [Eurooppa-neuvoston Tampereella 15. ja 16.10.1999 pidetyn erityiskokouksen] päätelmissä todetaan, että yhteiseen eurooppalaiseen turvapaikkajärjestelmään olisi lyhyellä aikavälillä sisällyttävä selkeä ja toimiva menettely turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi.

(5) Tällaisen menettelyn perusteiden olisi sekä jäsenvaltioiden että asianomaisten henkilöiden kannalta oltava puolueettomat ja oikeudenmukaiset. Menettelyn mukaisesti olisi erityisesti voitava määrittää nopeasti hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, jotta voidaan taata hakijoille tehokas pääsy kansainvälisen suojelun myöntämistä koskeviin menettelyihin ja jotta ei vaaranneta kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyn nopeutta koskevan tavoitteen saavuttamista.

– –

(9) Ensimmäisen vaiheen välineiden täytäntöönpanosta tehtyjen arviointien tulosten perusteella on tässä vaiheessa asianmukaista vahvistaa periaatteet, joihin [asetus N:o 343/2003] perustuu, ja saadut kokemukset huomioon ottaen tehdä samalla tarvittavat parannukset Dublin-järjestelmän ja hakijoille tämän järjestelmän mukaisesti myönnettävän suojelun tehokkuuteen. – –

– –

(19) Asianomaisten henkilöiden oikeuksien tehokkaan suojelun varmistamiseksi olisi erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti otettava käyttöön oikeudelliset takeet ja tehokkaat oikeussuojakeinot, jotka koskevat päätöksiä siirtää hakija hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon. Jotta voidaan varmistaa, että kansainvälistä oikeutta noudatetaan, tällaisia päätöksiä koskevien tehokkaiden oikeussuojakeinojen olisi katettava sekä tämän asetuksen soveltamisen tarkastelu että oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin perustuvan tilanteen tarkastelu siinä jäsenvaltiossa, johon hakija siirretään.”

14 Tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jollei hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota voida määrittää tässä asetuksessa lueteltujen perusteiden mukaisesti, käsittelystä vastaa ensimmäinen jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty.”

15 Kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Heti kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty jäsenvaltiossa 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hakijalle tämän asetuksen soveltamisesta ja erityisesti seuraavista seikoista:

– –

b) hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteista, näiden perusteiden etusijajärjestyksestä menettelyn eri vaiheissa ja niiden kestosta sekä siitä, että jäsenvaltiossa jätetty kansainvälistä suojelua koskeva hakemus saattaa johtaa siihen, että kyseisestä jäsenvaltiosta tulee tämän asetuksen mukaisesti hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, vaikka tällainen vastuu ei olisikaan näiden perusteiden mukaista;

c) jäljempänä 5 artiklassa tarkoitetusta henkilökohtaisesta puhuttelusta ja mahdollisuudesta antaa tietoja jäsenvaltioissa oleskelevista perheenjäsenistä, sukulaisista tai muista omaisista sekä keinoista, joilla hakija voi toimittaa tällaiset tiedot;

_ _”

16 Saman asetuksen 6 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäljempänä olevaa 8 artiklaa sovellettaessa jäsenvaltion, jossa ilman huoltajaa oleva alaikäinen on jättänyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, on mahdollisimman pian toteutettava asianmukaiset toimet jäsenvaltioiden alueella oleskelevien ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten, sisarusten tai sukulaisten tunnistamiseksi ja suojattava samalla lapsen etua.”

17 Dublin III -asetuksen 13 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Jos tämän asetuksen 22 artiklan 3 kohdassa mainituissa kahdessa luettelossa selostettujen todisteiden tai aihetodisteiden, myös [Eurodac-asetuksessa] tarkoitettujen tietojen, perusteella voidaan todeta, että hakija on ylittänyt jäsenvaltion rajan luvattomasti maitse, meritse tai lentoteitse kolmannesta maasta käsin, on kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa se jäsenvaltio, johon hän on tällä tavoin tullut. Tämä vastuu päättyy 12 kuukauden kuluttua päivästä, jona luvaton rajan ylittäminen tapahtui.”

18 Tämän asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä olevasta 3 artiklan 1 kohdasta poiketen kukin jäsenvaltio voi päättää käsitellä kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön siellä jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen siinäkin tapauksessa, ettei se tässä asetuksessa määriteltyjen perusteiden mukaan ole vastuussa hakemuksen käsittelystä.

_ _”

19 Kyseisen asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltio, joka on tämän asetuksen perusteella vastuussa hakemuksen käsittelystä, on velvollinen:

a) ottamaan 21, 22 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti vastaan hakijan, joka on jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa;

b) ottamaan 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti takaisin hakijan, jonka hakemusta käsitellään ja joka on jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka oleskelee ilman oleskelulupaa toisessa jäsenvaltiossa;

c) ottamaan 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti takaisin kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön, joka on käsittelyn kuluessa peruuttanut hakemuksensa ja jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka oleskelee toisessa jäsenvaltiossa ilman oleskelulupaa;

d) ottamaan 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti takaisin kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön, jonka hakemus on hylätty ja joka on jättänyt hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai joka oleskelee ilman oleskelulupaa toisessa jäsenvaltiossa.”

20 Saman asetuksen 20 artiklan 1, 2 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Menettely hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi alkaa heti, kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on ensimmäisen kerran jätetty johonkin jäsenvaltioon.

2. Kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi, kun asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat saaneet hakijan esittämän hakemuksen tai viranomaisten suorittaman hakemuksen kirjaamisen. Jos hakemusta ei ole tehty kirjallisesti, on aikeesta ilmoittamisen ja hakemuksen kirjaamisen välisen ajan oltava mahdollisimman lyhyt.

– –

5. Jotta hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskeva menettely voidaan saattaa päätökseen, on jäsenvaltion, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on ensin jätetty, otettava 23, 24, 25 ja 29 artiklassa säädetyin edellytyksin takaisin hakija, joka oleskelee toisessa jäsenvaltiossa ilman oleskelulupaa tai joka on siellä tehnyt uuden kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen sen jälkeen, kun hän on ensin peruuttanut toisessa jäsenvaltiossa tekemänsä ensimmäisen hakemuksen sen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevan menettelyn kuluessa.

– –”

21 Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty, katsoo, että toinen jäsenvaltio on vastuussa hakemuksen käsittelystä, se voi mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta hakemuksen jättämispäivästä pyytää tätä toista jäsenvaltiota ottamaan hakijan vastaan.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jos [Eurodac-asetuksen] 14 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin saadaan Eurodac-osuma, pyyntö on lähetettävä kahden kuukauden kuluessa kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesta osuman saamisesta.

Jollei hakijan vastaanottoa koskevaa pyyntöä ole tehty ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetyn ajan kuluessa, vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä säilyy sillä jäsenvaltiolla, jossa hakemus on jätetty.”

22 Dublin III -asetuksen 22 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Pyynnön saanut jäsenvaltio suorittaa tarvittavat tarkistukset, ja sen on tehtävä päätös hakijan vastaanottoa koskevan pyynnön johdosta kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

– –

3. Komissio laatii täytäntöönpanosäädöksillä kaksi luetteloa, joissa ilmoitetaan asiaan vaikuttavat todisteet ja aihetodisteet tämän kohdan a ja b alakohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti, ja tarkastelee näitä luetteloita määräajoin uudelleen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

a) Todisteet:
   i) tällä tarkoitetaan muodollisia todisteita, joiden perusteella tämän asetuksen mukainen vastuu määräytyy, jollei niitä kumota vastakkaisella näytöllä;

– –

6. Jos vastaanottopyynnön esittävä jäsenvaltio vetoaa asian kiireellisyyteen – –, pyynnön saaneen jäsenvaltion on tehtävä parhaansa noudattaakseen pyydettyä määräaikaa. Poikkeustapauksissa, joissa voidaan osoittaa, että hakijan vastaanottoa koskevan pyynnön tutkiminen on erityisen ongelmallista, pyynnön saanut jäsenvaltio voi vastata pyydetyn määräajan jälkeen, mutta joka tapauksessa yhden kuukauden kuluessa. – –

7. Jollei vastausta anneta 1 kohdassa mainitun kahden kuukauden ja 6 kohdassa mainitun yhden kuukauden määräajan kuluessa, vastaanottopyyntö katsotaan hyväksytyksi, ja tämä tuo mukanaan velvoitteen ottaa henkilö vastaan, mihin kuuluu velvoite huolehtia asianmukaisista järjestelyistä saavuttaessa maahan."

23 Tämän asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Hakijalla – – on oltava oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin niin, että hänellä on mahdollisuus hakea muutosta siirtopäätökseen tai sen uudelleen käsittelyä tuomioistuimessa sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen osalta."

24 Kyseisen asetuksen 28 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Säilöönoton on oltava mahdollisimman lyhytaikainen eikä se saa kestää pidempään kuin on kohtuudella välttämätöntä tarvittavien hallinnollisten menettelyjen toteuttamiseksi asianmukaista huolellisuutta noudattaen, kunnes tämän asetuksen nojalla toteuttava siirto toteutetaan.

Kun henkilö on otettu säilöön tämän artiklan nojalla, vastaanotto- tai takaisinottopyyntö on esitettävä yhden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä. – –

– –

Kun pyynnön esittänyt jäsenvaltio ei noudata vastaanotto- tai takaisinottopyynnön esittämistä koskevia määräaikoja – –, henkilöä ei saa enää pitää säilössä. – –"

Saksan oikeus

25 Turvapaikkalain (Asylgesetz), sellaisena kuin se on julkaistu 2.9.2008 (BGBl. I, s. 1798; jäljempänä AsylG), 5 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Turvapaikkahakemuksista päättää [virasto]. Se on tämän lain mukaisesti toimivaltainen myös ulkomaalaisoikeudellisten toimenpiteiden ja päätösten osalta."

26 AsylG:n 14 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Turvapaikkahakemus on jätettävä siihen [viraston] toimipisteeseen, joka toimii ulkomaalaisen vastaanottamisesta vastuussa olevan vastaanottokeskuksen yhteydessä."

27 AsylG:n 23 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1) Vastaanottokeskukseen otettu ulkomaalainen on velvollinen käymään viipymättä tai vastaanottokeskuksen ilmoittamana ajankohtana henkilökohtaisesti [viraston] toimipisteessä turvapaikkahakemuksen jättämistä varten.

2) – – Vastaanottokeskus ilmoittaa viipymättä sen yhteydessä toimivalle [viraston] toimipisteelle ulkomaalaisen vastaanottamisesta vastaanottokeskukseen – –"

28 AsylG:n 63a §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ulkomaalaiselle, joka on pyytänyt turvapaikkaa mutta ei ole vielä jättänyt turvapaikkahakemusta, annetaan viipymättä todistus turvapaikanhakijaksi ilmoittautumisesta. Se sisältää ulkomaalaisen henkilötiedot ja valokuvan sekä sen vastaanottokeskuksen nimen, johon ulkomaalaisen on viipymättä siirryttävä turvapaikkahakemuksen jättämistä varten.”

Pääasian oikeusriita ja ennakkoratkaisukysymykset

29 Mengesteab pyysi 14.9.2015 turvapaikkaa Münchenissä (Saksa) Regierung von Oberbayernilta (Ylä-Baijerin hallitus, Saksa). Samana päivänä tämä viranomainen antoi hänelle ensimmäisen todistuksen turvapaikanhakijaksi ilmoittautumisesta. Zentrale Ausländerbehörde Bielefeld (Bielefeldin ulkomaalaisasioiden keskusviranomainen, Saksa) antoi 8.10.2015 toisen tämän tyyppisen todistuksen.

30 Vaikka ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä ei ole näytetty, minä ajankohtana yksi näistä viranomaisista toimitti virastolle hakijaa koskevia tietoja, kyseinen tuomioistuin on kuitenkin todennut Mengesteabin lähettäneen virastolle useaan kertaan turvapaikanhakijaksi ilmoittautumista koskevan todistuksensa ja viraston saaneen viimeistään 14.1.2016 alkuperäisen todistuksen, jäljennöksen siitä tai sen sisältämät pääasialliset tiedot.

31 Virasto kuuli Mengesteabia 22.7.2016, jolloin hän saattoi jättää virallisen turvapaikkahakemuksen.

32 Eurodac-järjestelmästä tehdyssä haussa ilmeni, että asianomaiselta henkilöltä oli otettu sormenjäljet Italiassa, minkä vuoksi virasto pyysi 19.8.2016 Italian viranomaisia ottamaan Mengesteabin vastaan Dublin III -asetuksen 21 artiklan perusteella.

33 Italian viranomaiset eivät ole vastanneet tähän vastaanottopyyntöön.

34 Virasto hylkäsi 10.11.2016 tekemällään päätöksellä Mengesteabin turvapaikkahakemuksen, totesi, ettei ollut perusteita kieltää hänen maasta poistamistaan, määräsi hänet siirrettäväksi Italiaan ja määräsi hänelle maahantulo- ja oleskelukiellon kuudeksi kuukaudeksi maastapoistamispäivästä lukien.

35 Mengesteab nosti tästä viraston päätöksestä kanteen Verwaltungsgericht Mindenissä (Mindenin hallintotuomioistuin, Saksa) ja haki kanteelleen täytäntöönpanon lykkäävää vaikutusta. Kyseinen tuomioistuin hyväksyi 22.12.2016 tämän täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen.

36 Pääasian kantaja vetoaa kanteensa tueksi siihen, että vastuu hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa käsittelystä on siirtynyt Saksan liittotasavallalle Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdan nojalla, koska vastaanottopyyntö tehtiin vasta tämän säännöksen ensimmäisessä alakohdassa säädetyn kolmen kuukauden määräajan päätyttyä.

37 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Saksan oikeudessa erotetaan toisistaan vaihe, jossa turvapaikkaa pyydetään yleensä muulta viranomaiselta kuin virastolta, ja virastolle jätetty virallinen turvapaikkahakemus. Kolmannen maan kansalainen, joka hakee turvapaikkaa, ohjataan vastaanottokeskukseen, jossa hän saa todistuksen turvapaikanhakijaksi ilmoittautumisesta. Vastaanottokeskuksen on tämän jälkeen ilmoitettava virastolle viipymättä siitä, että henkilö on hakenut turvapaikkaa. Tästä ilmoittamisesta vastuussa olevat viranomaiset laiminlöivät kuitenkin usein tämän velvollisuuden, varsinkin vuoden 2015 jälkipuolella, Saksaan tulleiden turvapaikanhakijoiden lukumäärän lisäännyttyä epätavanomaisen paljon kyseisenä ajanjaksona. Tässä yhteydessä monien turvapaikanhakijoiden täytyi odottaa useita kuukausia tehdäkseen virallisen turvapaikkahakemuksen, eivätkä he voineet nopeuttaa tätä menettelyä.

38 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgericht Minden (Mindenin hallintotuomioistuin) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Voiko turvapaikanhakija vedota hakemuksen käsittelyä koskevan vastuun siirtymiseen pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle sen vuoksi, että määräaika vastaanottopyynnön esittämiselle ([Dublin III -asetuksen] 21 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta) on päättynyt?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi: voiko turvapaikanhakija vedota hakemuksen käsittelyä koskevan vastuun siirtymiseen myös silloin, jos pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on edelleen valmis ottamaan hänet vastaan?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi: voidaanko pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion nimenomaisesta tai hiljaisesta hyväksymisestä ([Dublin III -asetuksen] 22 artiklan 7 kohta) päätellä, että pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on edelleen valmis ottamaan turvapaikanhakijan vastaan?

4) Voiko [Dublin III -asetuksen] 21 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetty kahden kuukauden määräaika päättyä saman artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyn kolmen kuukauden määräajan jälkeen, jos pyynnön esittänyt jäsenvaltio tekee haun Eurodac-tietokannasta vasta yli kuukauden kuluttua kolmen kuukauden määräajan alkamisesta?

5) Katsotaanko kansainvälistä suojelua koskeva hakemus jätetyksi jo silloin, kun annetaan ensimmäisen kerran todistus turvapaikanhakijaksi ilmoittautumisesta, vai vasta, kun virallinen turvapaikkahakemus kirjataan, [Dublin III -asetuksen] 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla? Erityisesti:
   a) Onko todistus turvapaikanhakijaksi ilmoittautumisesta [Dublin III -asetuksen] 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hakemus tai kirjaaminen?
   b) Onko [Dublin III -asetuksen] 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen viranomainen, joka vastaa hakemuksen vastaanottamisesta tai sen kirjaamisesta, vai viranomainen, joka vastaa turvapaikkahakemuksesta päättämisestä?
   c) Onko toimivaltainen viranomainen saanut viranomaisten suorittaman hakemuksen kirjaamisen myös silloin, kun sille on ilmoitettu hakemuksen tai kirjaamisen keskeinen sisältö, vai onko sille toimitettava tätä varten alkuperäiset kirjatut tiedot tai jäljennös niistä?

6) Voivatko viivästykset turvapaikan ensimmäisen kerran tapahtuvan pyytämisen tai turvapaikanhakijaksi ilmoittautumista koskevan todistuksen ensimmäisen antamisen ja vastaanottopyynnön esittämisen välillä johtaa hakemuksen käsittelyä koskevan vastuun siirtymiseen pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle, kun sovelletaan analogisesti [Dublin III -asetuksen] 21 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa, tai velvoittaa pyynnön esittäneen jäsenvaltion käyttämään [Dublin III -asetuksen] 17 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä oikeuttaan ottaa vastuu hakemuksen käsittelystä?

7) Jos kuudenteen kysymykseen vastataan myöntävästi jommankumman vaihtoehdon osalta: miten pitkän ajan kuluttua vastaanottopyynnön esittämisen on katsottava viivästyneen kohtuuttomasti?

8) Onko vastaanottopyyntö, jossa pyynnön esittänyt jäsenvaltio ilmoittaa ainoastaan päivämäärän, jona henkilö on saapunut pyynnön esittäneeseen jäsenvaltioon, ja päivämäärän, jona virallinen turvapaikkahakemus on jätetty, muttei myös päivämäärää, jona turvapaikkaa on ensimmäisen kerran pyydetty, tai päivämäärää, jona todistus turvapaikanhakijaksi ilmoittautumisesta on ensimmäisen kerran annettu, esitetty [Dublin III -asetuksen] 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyssä määräajassa, vai onko tällainen pyyntö ’pätemätön’?”

Asian käsittely unionin tuomioistuimessa

39 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt asian käsittelyä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklassa tarkoitetussa nopeutetussa menettelyssä.

40 Unionin tuomioistuimen presidentti hyväksyi tämän pyynnön 15.2.2017 antamallaan määräyksellä Mengesteab (C-670/16, ei julkaistu, EU:C:2017:120).

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen ja toinen kysymys

41 Ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on syytä tarkastella yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ennen kaikkea, onko Dublin III -asetuksen 27 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kansainvälistä suojelua hakeva henkilö voi vedota hänestä tehtyä siirtopäätöstä koskevassa oikeussuojakeinossa kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa asetetun määräajan päättymiseen myös silloin, jos pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on valmis ottamaan tämän hakijan vastaan.

42 Dublin III -asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa täsmennetään, että kansainvälistä suojelua hakevalla henkilöllä on oltava oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin niin, että hänellä on mahdollisuus hakea muutosta siirtopäätökseen tai sen uudelleen käsittelyä tuomioistuimessa sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen osalta.

43 Kansainvälistä suojelua hakevalla henkilöllä hänen siirtoaan koskevan päätöksen osalta käytettävissä olevan oikeussuojakeinon ulottuvuus täsmennetään tämän asetuksen johdanto-osan 19 perustelukappaleessa, jossa todetaan, että jotta voidaan varmistaa, että kansainvälistä oikeutta noudatetaan, kyseisellä asetuksella käyttöön otetun siirtopäätöksiä koskevan tehokkaan oikeussuojakeinon olisi katettava sekä tämän asetuksen soveltamisen tarkastelu että oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin perustuvan tilanteen tarkastelu siinä jäsenvaltiossa, johon hakija siirretään (ks. vastaavasti tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 38 ja 39 kohta).

44 Näitä täsmennyksiä vahvistavat yleinen kehitys, jota Dublin III -asetuksen antamisen johdosta on tapahtunut johonkin jäsenvaltioon jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevassa järjestelmässä (jäljempänä Dublin-järjestelmä), sekä tällä asetuksella tavoitellut päämäärät (ks. vastaavasti tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 45 kohta).

45 Tästä kehityksestä on todettava, että unionin lainsäätäjä ei ole tämän asetuksen puitteissa rajoittunut ottamaan käyttöön organisaatioon liittyviä sääntöjä, jotka koskevat jäsenvaltioiden välisiä suhteita hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi, vaan on päättänyt ottaa turvapaikanhakijat mukaan tähän menettelyyn velvoittamalla jäsenvaltiot antamaan heille tietoja vastuun perusteista ja tarjoamaan heille mahdollisuuden toimittaa tietoja, joiden nojalla näitä perusteita voidaan soveltaa asianmukaisesti, sekä varmistamalla heille tehokkaan oikeussuojakeinon menettelyn päätteeksi mahdollisesti tehtävää siirtopäätöstä vastaan (ks. vastaavasti tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 47–51 kohta).

46 Siltä osin kuin on kyse kyseisen asetuksen tavoitteista, sen johdanto-osan yhdeksännestä perustelukappaleesta on korostettava seuraavan, että sen lisäksi, että tässä samassa asetuksessa vahvistetaan periaatteet, joihin asetus N:o 343/2003 perustuu, saadut kokemukset huomioon ottaen siinä tehdään samalla tarvittavat parannukset paitsi Dublin-järjestelmän tehokkuuteen myös hakijoille

tämän järjestelmän mukaisesti myönnettävään suojeluun, joka varmistetaan erityisesti heidän saamallaan tehokkaalla ja täysimääräisellä oikeussuojalla (tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 52 kohta).

47 Dublin III -asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun oikeussuojakeinon ulottuvuuden rajoittava tulkinta voisi olla esteenä tämän tavoitteen toteuttamiselle (ks. vastaavasti tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 53 kohta).

48 Edellä esitetystä seuraa, että tätä säännöstä on tulkittava siten, että siinä turvataan kansainvälistä suojelua hakevalle henkilölle tehokas oikeussuoja erityisesti varmistamalla hänelle mahdollisuus käyttää hänen siirrostaan tehdyn päätöksen osalta oikeussuojakeinoa, joka voi koskea tämän asetuksen soveltamisen tutkimista ja myös kyseisessä asetuksessa säädettyjen menettelyllisten takeiden noudattamista (ks. vastaavasti tuomio 7.6.2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, 22 kohta).

49 Dublin III -asetuksen soveltaminen tosin perustuu olennaisesti menettelyyn, jossa määritetään hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, joka määräytyy asetuksen III luvussa vahvistettujen perusteiden mukaisesti (tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 41 kohta ja tuomio 7.6.2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, 23 kohta), mutta on korostettava, että tämä menettely on yksi osa vastaanotto- ja takaisinottomenettelyjä, jotka on ehdottomasti suoritettava muun muassa kyseisen asetuksen VI luvussa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

50 Kuten julkisasiamies toi esille ratkaisuehdotuksensa 72 kohdassa, näitä menettelyjä on sovellettava erityisesti erilaisia pakottavia määräaikoja noudattaen.

51 Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa säädetään, että vastaanottopyyntö on esitettävä mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämispäivästä. Jos Eurodac-asetuksen 14 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin saadaan Eurodac-osuma, pyyntö on tämän ensin mainitun määräajan estämättä esitettävä kahden kuukauden kuluessa osuman saamisesta.

52 Tältä osin on huomattava, että unionin lainsäätäjä on määritellyt näiden määräaikojen päättymisen vaikutukset täsmentämällä Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa, että jollei kyseistä pyyntöä ole tehty säädetyissä määräajoissa, vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä säilyy sillä jäsenvaltiolla, jossa hakemus on jätetty.

53 Tästä seuraa, että tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdan säännöksillä on tosin tarkoitus säännellä vastaanottomenettelyä, mutta lisäksi ne myös osaltaan auttavat – samalla tavoin kuin kyseisen asetuksen III luvussa vahvistetut perusteet – määrittämään samassa asetuksessa tarkoitetun, hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion. Näin ollen päätöstä henkilön siirtämisestä muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty, ei voida pätevästi tehdä näissä säännöksissä asetettujen määräaikojen päättymisen jälkeen.

54 Kyseisillä säännöksillä edistetään siten ratkaisevasti Dublin III -asetuksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa mainitun kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyn nopeutta koskevan tavoitteen toteuttamista varmistamalla, että vastaanottomenettelyn viivästyessä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tutkitaan siinä jäsenvaltiossa, jossa tämä hakemus on jätetty, jotta tätä tutkintaa ei lykättäisi entisestään siirtopäätöksen tekemisellä ja täytäntöönpanolla.

55 Näin ollen sen varmistamiseksi, että riitautettu siirtopäätös on tehty soveltaen oikein asetuksessa säädettyä vastaanottomenettelyä, tuomioistuimen, jossa on haettu muutosta siirtopäätökseen, on voitava tutkia turvapaikanhakijan, joka vetoaa siihen, että kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdan säännöksiä on rikottu, esittämät väitteet (ks. analogisesti tuomio 7.6.2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, 26 kohta).

56 Tätä johtopäätöstä ei voida kyseenalaistaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ja komission esittämällä väitteellä, jonka mukaan tähän sääntöön ei voitaisi sen menettelyllisen luonteen vuoksi vedota saman asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa säädetyn oikeussuojakeinon yhteydessä.

57 Tämän tuomion 53 kohdassa jo esitetyn lisäksi on todettava, että Dublin III -asetuksen 27 artiklassa ei tehdä minkäänlaista eroa niiden sääntöjen välillä, joihin siinä säädetyn oikeussuojakeinon yhteydessä voidaan vedota, ja että tämän asetuksen johdanto-osan 19 perustelukappaleessa viitataan yleisesti kyseisen asetuksen soveltamisen valvontaan.

58 Tämä esille tuotu Dublin III -asetuksella tarjotun oikeussuojan ulottuvuuden rajoitus ei sitä paitsi vastaisi tämän asetuksen johdanto-osan yhdeksännessä perustelukappaleessa ilmaistua tavoitetta antaa kansainvälistä suojelua hakeville henkilöille vahvempi suoja, sillä tämä vahvempi suoja ilmenee ensisijaisesti siinä, että näille hakijoille annetaan ennen kaikkea menettelyllisiä takeita (ks. vastaavasti tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 47–51 kohta).

59 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toisessa kysymyksessään esille tuoma seikka, jonka mukaan pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio olisi valmis ottamaan asianomaisen henkilön vastaan kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa asetettujen määräaikojen päättymisestä huolimatta, ei voi olla ratkaiseva.

60 Siltä osin kuin Dublin III -asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun oikeussuojakeinoon voidaan lähtökohtaisesti turvautua ainoastaan tilanteessa, jossa pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on suostunut joko tämän asetuksen 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimenomaisesti tai sen 22 artiklan 7 kohdan mukaisesti implisiittisesti ottamaan henkilön vastaan, kyseinen seikka ei voi yleisesti johtaa kyseisen 27 artiklan 1 kohdassa säädetyn tuomioistuinvalvonnan ulottuvuuden rajoittamiseen (ks. vastaavasti tuomio 26.7.2017, A.S., C-490/16, 33 ja 34 kohta).

61 Lisäksi on huomattava, että erityisesti kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, että jos kahdessa edellisessä alakohdassa säädetyt määräajat ovat päättyneet, vastuu siirtyy suoraan lain nojalla jäsenvaltiolle, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty, eikä tämä siirto edellytä minkäänlaista reaktiota pyynnön vastaanottaneelta jäsenvaltiolta.

62 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava, että Dublin III -asetuksen 27 artiklan 1 kohtaa, luettuna tämän asetuksen johdanto-osan 19 perustelukappaleen valossa, on tulkittava siten, että kansainvälistä suojelua hakeva henkilö voi vedota hänestä tehtyä siirtopäätöstä koskevassa oikeussuojakeinossa kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa asetetun määräajan päättymiseen myös silloin, jos pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on valmis ottamaan tämän hakijan vastaan.

Neljäs kysymys

63 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy neljännellä kysymyksellään ennen kaikkea, onko Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että vastaanottopyyntö voidaan tehdä pätevästi yli kolmen kuukauden kuluttua kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä tapauksessa, jossa tämä pyyntö on esitetty tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla kahden kuukauden kuluessa Eurodac-osuman saamisesta.

64 Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vastaanottopyyntö on esitettävä mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämispäivästä.

65 Tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että sen estämättä, mitä kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, on niin, että jos Eurodac-asetuksen 14 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin saadaan Eurodac-osuma, pyyntö on esitettävä kahden kuukauden kuluessa osuman saamisesta.

66 Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa täsmennetään, että ”jollei hakijan vastaanottoa koskevaa pyyntöä ole tehty ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetyn ajan kuluessa, vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä säilyy sillä jäsenvaltiolla, jossa hakemus on jätetty”.

67 Tämän viimeksi mainitun säännöksen sanamuodosta itsestään ilmenee siten, että pyyntö on ehdottomasti esitettävä tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa asetetuissa määräajoissa, mikä merkitsee sitä, että vastaanottopyyntöä ei voida missään tapauksessa esittää yli kolmen kuukauden kuluttua kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä, eikä Eurodac-osuman saaminen oikeuta ylittämään tätä määräaikaa.

68 Tätä toteamusta tukevat kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdan asiayhteys sekä asetuksen tavoitteet, jotka on otettava huomioon tätä säännöstä tulkittaessa.

69 Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädettyä erityistä määräaikaa voidaan soveltaa ainoastaan, jos Eurodac-asetuksen 14 artiklan nojalla tallennettuihin tietoihin, toisin sanoen ulkorajan laittoman ylittämisen yhteydessä saatuihin sormenjälkitietoihin, saadaan Eurodac-osuma.

70 Asetuksen N:o 1560/2003 liitteessä II olevan luettelon A I osan 7 kohdasta ilmenee, että tällainen osuma on Dublin III -asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa säädetyssä perusteessa tarkoitettu todiste ulkorajan luvattomasta ylittämisestä. Tämä osuma on siten tämän asetuksen 22 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti muodollinen todiste, jonka perusteella tämän perusteen mukainen vastuu määräytyy, jollei sitä kumota vastakkaisella näytöllä.

71 Näin ollen kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa mainitun Eurodac-osuman saaminen on omiaan yksinkertaistamaan menettelyä hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi verrattuna tapauksiin, joissa tällaista osumaa ei ole saatu.

72 Tämä seikka voi siten oikeuttaa sen, että tarvittaessa sovelletaan lyhyempää määräaikaa kuin tämän saman asetuksen 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu kolmen kuukauden määräaika, mutta ei sitä, että sovelletaan tämän määräajan lisäksi laskettavaa lisämääräaikaa.

73 Tämän tuomion 67 kohdassa hyväksytty tulkinta Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohdasta on myös johdonmukainen tämän asetuksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa mainitun kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyn nopeutta koskevan tavoitteen kanssa siltä osin kuin sillä taataan, että vastaanottopyyntöä ei voida pätevästi esittää yli kolmen kuukauden kuluttua kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä.

74 Neljänteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että Dublin III -asetuksen 21 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että vastaanottopyyntöä ei voida tehdä pätevästi yli kolmen kuukauden kuluttua kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä, vaikka tämä pyyntö on esitetty tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla alle kahden kuukauden kuluttua Eurodac-osuman saamisesta.

Viides kysymys

75 Aluksi on todettava ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevän, että virasto, joka on Dublin III -asetuksesta seuraavien velvoitteiden täytäntöönpanosta vastaava viranomainen Saksassa, on saanut alkuperäisen turvapaikanhakijaksi ilmoittautumista koskevan todistuksen, jäljennöksen siitä tai sen sisältämät

pääasialliset tiedot yli kolme kuukautta ennen vastaanottopyynnön esittämistä, kun taas asianomainen kolmannen maan kansalainen on jättänyt virallisen turvapaikkahakemuksen alle kolme kuukautta ennen tämän pyynnön esittämistä.

76 Näissä olosuhteissa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on katsottava kysyvän viidennellä kysymyksellään ennen kaikkea, onko tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi, kun kyseisestä asetuksesta seuraavien velvoitteiden täytäntöönpanosta vastaava viranomainen on saanut viranomaisen laatiman asiakirjan, jossa vahvistetaan kolmannen maan kansalaisen hakeneen kansainvälistä suojelua, ja tarvittaessa silloin, kun tämä viranomainen on saanut pelkästään tällaiseen asiakirjaan sisältyvät pääasialliset tiedot mutta ei tätä asiakirjaa tai sen jäljennöstä, vai katsotaanko päinvastoin tällainen hakemus jätetyksi yksinomaan virallisen turvapaikkahakemuksen jättämisajankohtana.

77 Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi, kun asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat saaneet hakijan esittämän hakemuksen tai viranomaisten suorittaman hakemuksen kirjaamisen.

78 Koska viranomaisten laatimaa asiakirjaa ei voida pitää hakijan esittämänä hakemuksena, viidenteen kysymykseen vastaamiseksi on siten määritettävä, voiko pääasiassa kyseessä olevan kaltainen asiakirja olla tässä säännöksessä tarkoitettu ”viranomaisten suorittama hakemuksen kirjaaminen”.

79 Tältä osin on huomattava, että vaikka unionin lainsäätäjän käyttämässä ilmaisussa viitataan selvästi viranomaisten laatimaan asiakirjaan, siinä ei millään tavoin täsmennetä, mitä menettelyä tämän asiakirjan laatimiseksi pitäisi noudattaa tai mitä tietoja sen pitäisi sisältää.

80 Ranskankielisessä versiossa käytetyn ilmaisun ”procès-verbal” [pöytäkirja] tai vastaavan ilmaisun käyttäminen espanjan-, hollannin-, italian-, romanian- tai saksankielisissä versioissa voisi antaa ymmärtää, että tämä asiakirja on laadittava tietyssä muodossa.

81 Muissa kieliversioissa, kuten englannin-, kroatian-, liettuan, ruotsin- tai tanskankielisissä versioissa, käytetty ilmaisu Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta viranomaisten laatimasta asiakirjasta ei kuitenkaan sisällä selvää viitettä siitä, missä muodossa tämä asiakirja pitäisi laatia.

82 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeussääntöjä on tulkittava ja sovellettava yhtenäisesti ottaen huomioon kaikilla unionin kielillä laaditut versiot (ks. vastaavasti tuomio 8.12.2005, Jyske Finans, C-280/04, EU:C:2005:753, 31 kohta).

83 Lisäksi tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ensimmäistä virkettä tulkittaessa on otettava huomioon sen asiayhteys sekä kyseisen asetuksen tavoitteet.

84 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että tämän säännöksen toisessa virkkeessä täsmennetään, että jos hakemusta ei ole tehty kirjallisesti, on aikeesta ilmoittamisen ja hakemuksen kirjaamisen välisen ajan oltava mahdollisimman lyhyt, mikä viittaa yhtäältä siihen, että tämä hakemuksen kirjaaminen on ennen kaikkea muodollisuus, jonka tarkoituksena on merkitä muistiin kolmannen maan kansalaisen aikomus hakea kansainvälistä suojelua, ja toisaalta siihen, että sen toteuttamista ei pidä lykätä.

85 Toiseksi saman asetuksen 20 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että menettely hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi alkaa heti, kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on ensimmäisen kerran jätetty johonkin jäsenvaltioon.

86 Dublin III -asetuksella käyttöön otettuja mekanismeja tarpeellisten tietojen keräämiseksi tämän menettelyn yhteydessä on siis tarkoitus soveltaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen.

87 Tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että hakijalle on ilmoitettava tällaisen hakemuksen jättämisen jälkeen muun muassa hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteista, henkilökohtaisen puhuttelun järjestämisestä ja mahdollisuudesta antaa tietoja toimivaltaisille viranomaisille. Lisäksi kyseisen asetuksen 6 artiklan 4 kohdasta ilmenee, että sovellettaessa muun muassa saman asetuksen 8 artiklassa säädettyjä perusteita hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi, jos kansainvälistä suojelua hakeva henkilö on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, asianmukaiset toimet jäsenvaltioiden alueella oleskelevien ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten, sisarusten tai sukulaisten tunnistamiseksi on toteutettava kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen.

88 Tästä seuraa, että voidakseen aloittaa tehokkaasti menettelyn hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on saatava varma tieto siitä, että kolmannen maan kansalainen on hakenut kansainvälistä suojelua, eikä tällöin ole tarpeen, että tässä tarkoituksessa laadittu asiakirja on tarkasti määrätyssä muodossa tai että se sisältää merkityksellisiä lisätietoja Dublin III -asetuksessa vahvistettujen perusteiden soveltamisen tai varsinkaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen aineellisen tutkinnan kannalta. Tässä menettelyn vaiheessa ei myöskään ole tarpeen, että henkilökohtainen puhuttelu on jo järjestetty.

89 Asetuksen N:o 343/2003, jonka 4 artiklan 2 kohta on ilman olennaisia muutoksia toistettu Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa, valmisteluasiakirjojen tarkastelu tukee tätä arviointia.

90 Asetuksen N:o 343/2003 antamiseen johtaneen komission ehdotuksen (KOM(2001) 447 lopullinen) perusteluista ilmenee, että turvapaikkahakemus on katsottava jätetyksi heti, kun toimivaltainen viranomainen on vahvistanut turvapaikanhakijan aikomuksen, ja että tämän asetuksen 4 artiklan 2 kohta on peräisin 15.6.1990 tehdyn Dublinin yleissopimuksen 18 artiklassa asetetun komitean tietyistä yleissopimuksen täytäntöönpanomääräyksistä 9.9.1997 tekemän päätöksen N:o 1/97 (EYVL 1997, L 281, s. 1) 2 artiklasta. Tämän viimeksi mainitun artiklan 1 kohdassa täsmennettiin, että turvapaikkahakemus katsotaan jätetyksi, ”kun asianomaisen jäsenvaltion viranomaiset ovat saaneet siitä kirjallisen tiedon: tapauskohtaisesti joko turvapaikanhakijan täyttämän lomakkeen tai viranomaisten laatiman pöytäkirjan”.

91 Kolmanneksi kansainvälistä suojelua hakeville henkilöille myönnettyjen tiettyjen merkittävien takeiden tehokkuutta rajoitettaisiin, jos pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen asiakirjan saaminen ei olisi riittävä osoitus kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä.

92 Tällaisen tulkinnan hyväksymisen vaikutuksena olisi näin ollen paitsi se, että yksin saapuneen alaikäisen saattamiseksi yhteen perheenjäsentensä kanssa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttaminen viivästyisi, myös se, että kansainvälistä suojelua hakevan henkilön säilöönottoaika pitkittyisi siltä osin kuin säilöönoton enimmäisaika vastaanottopyynnön esittämistä odotettaessa lasketaan Dublin III -asetuksen 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä.

93 Neljänneksi Dublin III -asetuksessa annetaan erityinen asema ensimmäiselle jäsenvaltiolle, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty. Tämän asetuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaan tämän jäsenvaltion on lähtökohtaisesti otettava takaisin hakija, joka oleskelee toisessa jäsenvaltiossa, niin kauan kuin hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskeva menettely ei ole päättynyt. Lisäksi kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että jollei hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota voida määrittää tässä samassa asetuksessa lueteltujen perusteiden mukaisesti, käsittelystä vastaa ensimmäinen jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty.

94 Muun muassa näiden säännösten tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi Eurodac-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kaikkien turvapaikanhakijoiden sormenjäljet on lähtökohtaisesti siirrettävä Eurodac-järjestelmään viimeistään 72 tunnin kuluttua siitä, kun kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa määritellyllä tavalla.

95 Jos näissä olosuhteissa katsottaisiin, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen asiakirja ei ole tässä säännöksessä tarkoitettu ”hakemuksen kirjaaminen”, kolmannen maan kansalaiset voisivat käytännössä poistua jäsenvaltiosta, jossa he ovat hakeneet kansainvälistä suojelua, ja hakea uudelleen tätä suojelua toisessa jäsenvaltiossa ilman, että heitä voitaisiin tällä perusteella siirtää ensimmäiseen jäsenvaltioon, ja ilman, että heidän alkuperäistä toimintaansa edes olisi mahdollista jäljittää Eurodac-järjestelmän perusteella. Tällainen tilanne voisi vaikuttaa vakavasti Dublin-järjestelmän toimintaan kyseenalaistamalla erityisaseman, joka annetaan Dublin III -asetuksessa ensimmäiselle jäsenvaltiolle, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty.

96 Viidenneksi on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen asiakirjan katsominen Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi ”hakemuksen kirjaamiseksi” on tämän asetuksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa mainitun kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyn nopeutta koskevan tavoitteen mukaista, koska tällaisella tulkinnalla varmistetaan, että menettely hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi alkaa mahdollisimman pian, ilman että se viivästyy sellaisen muotovaatimuksen täyttämisen johdosta, joka ei ole tämän menettelyn kulun kannalta välttämätön. Tämän tavoitteen saavuttaminen sitä vastoin vaarantuisi, jos kyseisen menettelyn alkamisajankohta riippuisi yksinomaan toimivaltaisen viranomaisen tekemästä valinnasta, kuten tapaamisajan antamisesta henkilökohtaisen puhuttelun suorittamiseksi.

97 Kaikilla näillä perusteilla pääasiassa kyseessä olevan kaltainen viranomaisen laatima asiakirja, jossa vahvistetaan kolmannen maan kansalaisen hakeneen kansainvälistä suojelua, on katsottava tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi ”hakemuksen kirjaamiseksi”.

98 Kun otetaan huomioon tämän säännöksen asema kyseisellä asetuksella käyttöön otetussa järjestelmässä sekä tämän asetuksen tavoite, sellaisina kuin ne ilmenevät edellä esitetyistä perusteluista, tällaiseen asiakirjaan sisältyvien pääasiallisten tietojen toimittamista toimivaltaiselle viranomaiselle on pidettävä tämän alkuperäisen asiakirjan tai sen jäljennöksen toimittamisena tälle viranomaiselle. Tämä toimittaminen riittää siten osoittamaan, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi.

99 Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusten sekä komission esittämä väite, jonka mukaan asiassa pitäisi ensisijaisesti ottaa huomioon menettelydirektiivin 6 artiklaan perustuva erottelu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ”tekemisen” ja ”jättämisen” välillä, ei voi kyseenalaistaa tätä johtopäätöstä.

100 Tarvitsematta täsmentää tässä asiassa tämän erottelun ulottuvuutta on aluksi todettava, että yhteiseen eurooppalaiseen turvapaikkajärjestelmään kuuluvissa eri asiakirjoissa tältä osin käytetyn sanaston tutkiminen ei ole ratkaisevaa. Dublin III -asetuksen 18 artiklan 1 kohdan useissa kieliversioissa viitataan erotuksetta kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämiseen ja tekemiseen, kun taas toisissa kieliversioissa viitataan yksinomaan joko tällaisen hakemuksen jättämiseen tai tekemiseen. Lisäksi direktiivin 2013/33 6 artiklan 1 kohdan, 14 artiklan 2 kohdan ja 17 artiklan 1 kohdan eri kieliversioissa näitä termejä käytetään vaihdellen.

101 Vaikka menettelydirektiivin 6 artiklan 4 kohdassa ja Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa on merkittäviä yhtäläisyyksiä, nämä säännökset kuitenkin eroavat muun muassa siinä, että ensin mainitun mukaan viranomaisten laatima asiakirja otetaan huomioon ainoastaan, jos siitä on säädetty kansallisessa lainsäädännössä. Lisäksi menettelydirektiivin 6 artiklan 4 kohta on poikkeus sen 6 artiklan 3 kohdassa esitettyyn sääntöön, eikä Dublin III -asetuksessa ole vastaavaa sääntöä.

102 Menettelydirektiivin 6 artiklan 4 kohta ja Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohta liittyvät kahteen eri menettelyyn, joissa on omat vaatimuksensa ja joihin sovelletaan erityisesti määräaikojen osalta eri järjestelmiä, kuten menettelydirektiivin 31 artiklan 3 kohdassa säädetään.

103 Kaiken edellä esitetyn perusteella viidenteen kysymykseen on vastattava, että Dublin III -asetuksen 20 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi, kun kyseisestä asetuksesta seuraavien velvoitteiden täytäntöönpanosta vastaava viranomainen on saanut viranomaisen laatiman asiakirjan, jossa vahvistetaan kolmannen maan kansalaisen hakeneen kansainvälistä suojelua, ja tarvittaessa silloin, kun tämä viranomainen on saanut pelkästään tällaiseen asiakirjaan sisältyvät pääasialliset tiedot mutta ei tätä asiakirjaa tai sen jäljennöstä.

Kolmas, kuudes, seitsemäs ja kahdeksas kysymys

104 Muihin kysymyksiin annetut vastaukset huomioon ottaen kolmanteen, kuudenteen, seitsemänteen ja kahdeksanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

105 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 27 artiklan 1 kohtaa, luettuna tämän asetuksen johdanto-osan 19 perustelukappaleen valossa, on tulkittava siten, että kansainvälistä suojelua hakeva henkilö voi vedota hänestä tehtyä siirtopäätöstä koskevassa oikeussuojakeinossa kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa asetetun määräajan päättymiseen myös silloin, jos pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on valmis ottamaan tämän hakijan vastaan.**

2) **Asetuksen N:o 604/2013 21 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että vastaanottopyyntöä ei voida tehdä pätevästi yli kolmen kuukauden kuluttua kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämisestä, vaikka tämä pyyntö on esitetty tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla alle kahden kuukauden kuluttua Eurodac-osuman saamisesta.**

3) **Asetuksen N:o 604/2013 20 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kansainvälistä suojelua koskeva hakemus katsotaan jätetyksi, kun kyseisestä asetuksesta seuraavien velvoitteiden täytäntöönpanosta vastaava viranomainen on saanut viranomaisen laatiman asiakirjan, jossa vahvistetaan kolmannen maan kansalaisen hakeneen kansainvälistä suojelua, ja tarvittaessa silloin, kun tämä viranomainen on saanut pelkästään tällaiseen asiakirjaan sisältyvät pääasialliset tiedot mutta ei tätä asiakirjaa tai sen jäljennöstä.**

Allekirjoitukset

i — Tämän tuomion 6, ja 13 kohtaan on tehty kielellisiä muutoksia sen ensimmäisen julkaisemisen jälkeen.